

Σύμφωνα με δημογραφικές έρευνες στις επόμενες δεκαετίες οι συνταξιούχοι θα αποτελούν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού της χώρας. Σήμερα είναι το 18 % του συνολικού πληθυσμού, ενώ στις επόμενες δύο δεκαετίες θα προσεγγίσουν το 34 %.

Η φροντίδα για τη συγκεκριμένη ομάδα επικεντρώνεται μέχρι σήμερα σε μέτρα εισοδηματικού χαρακτήρα και προνοιακές δράσεις.

Οι παρεμβάσεις αυτές αποσκοπούν κύρια να βελτιώσουν το εισόδημά τους και να εξασφαλίσουν την καλή κατάσταση της υγείας τους. Δεν αποδίδουν όμως τη δέουσα σημασία στον τρόπο ζωής τους.

Δεν τους προσφέρουν ουσιαστική δυνατότητα ενεργούς δραστηριοποίησης για το μεγάλο χρονικό διάστημα που έπεται της συνταξιοδότησής τους. Και όμως, το διάστημα αυτό συνιστά μία πρόκληση για την κοινωνία, που θα πρέπει να παράσχει δυνατότητες και ερεθίσματα στα άτομα αυτά, ώστε να το αξιοποιούν παραγωγικά και ωφέλιμα για τον εαυτό τους αλλά και την κοινωνική ολότητα.

Τις προηγούμενες δεκαετίες οι γονείς μας εργάστηκαν σκληρά σε αντίξοες συνθήκες, κατάφεραν να βελτιώσουν τον τρόπο ζωής τους, μεγάλωσαν τα παιδιά τους, τα βοήθησαν να σταθούν στα πόδια τους και τα είδαν να παίρνουν το δικό τους δρόμο. Αυτοί οι άνθρωποι που έμαθαν να ζουν με εργασία και προσφορά, βρίσκονται σήμερα, μετά τη συνταξιοδότησή τους, σε κατάσταση παροπλισμού.

Ο καθορισμός εθνικής πολιτικής για τα άτομα της Τρίτης Ηλικίας και η ανάπτυξη ενός σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της αποτελούν συνεπώς άμεση προτεραιότητα για την ελληνική κοινωνία.

Η πολιτική αυτή θα πρέπει να ικανοποιεί την ανάγκη τους να απολαμβάνουν ανεξαρτησίας και αξιοπρεπούς μεταχείρισης. Αλλά κυρίως πρέπει να στοχεύει στην ανάπτυξη πολλαπλών δυνατοτήτων για εκπαίδευση, αναψυχή και συμμετοχή σε κοινωνικές δράσεις.

Το Γραφείο Ποιότητας έχει ήδη καταθέσει ολοκληρωμένη πρόταση σχετικά με τον καθορισμό Εθνικής Πολιτικής για τα άτομα της Τρίτης Ηλικίας και την ανάπτυξη Σχεδίου Δράσης για την εφαρμογή της.

Η πρόταση αυτή καταγράφει και αναλύει τις ανάγκες των ατόμων της Τρίτης Ηλικίας, καθορίζει τις γενικές αρχές πάνω στις οποίες θα πρέπει να

κινηθεί η προκρινόμενη πολιτική, καταγράφει τους τομείς δράσης και τους φορείς που θα κληθούν να την υλοποιήσουν.

Το κύριο βάρος της όλης προσπάθειας, θα πρέπει να ανατεθεί στις τοπικές κοινωνίες, και ιδιαίτερα στους ΟΤΑ, καθώς διαθέτουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της αμεσότητας και της προσαρμογής των δράσεων σύμφωνα με τις πραγματικές απαιτήσεις.

Παράλληλα θα πρέπει να διασφαλισθεί η συστράτευση της οικογένειας, των εθελοντικών οργανώσεων και των ΜΜΕ. Η οικογένεια και η παραμονή μέσα στους κόλπους της κρίνεται σαν σπουδαίος παράγων για την καλή κατάσταση των συνταξιούχων. Οι εθελοντικές οργανώσεις παίζουν ιδιαίτερο ρόλο, καθώς μπορούν να συμπληρώσουν ουσιαστικά την κρατική μέριμνα. Παράλληλα όμως, τα άτομα της Τρίτης Ηλικίας είναι κατάλληλα για να στελεχώσουν τις εθελοντικές οργανώσεις και να προσφέρουν πολύτιμες υπηρεσίες, αξιοποιώντας παραγωγικά και ωφέλιμα τη μεγάλη εμπειρία τους και τον απεριόριστο ελεύθερο χρόνο που διαθέτουν.

Εξίσου σημαντικός είναι και ο ρόλος των ΜΜΕ, καθώς μπορούν να συμβάλλουν στη διαμόρφωση θετικής στάσης απέναντι στους συνταξιούχους, να προωθήσουν την παροχή ευκαιριών σε αυτούς και τον ουσιαστικό διάλογο ανάμεσα στις γενιές, μέσα στην οικογένεια, στη γειτονιά.

Η εποχή μας προσδιόρισε η ζωή να χωρίζεται σε τρεις ενότητες: σχολείο για τα παιδικά χρόνια, εργασία κατά τη μέση ηλικία και «απόσυρση» κατά την Τρίτη Ηλικία. Αυτό το μοντέλο κρίνεται ανεπαρκές και λανθασμένο σήμερα, σε μία εποχή που μπορεί να προσφέρει στην Τρίτη Ηλικία ένα μεγάλο χρονικό διάστημα προσωπικής ανέλιξης και προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο. Πολύ περισσότερο που συνταξιούχοι είναι σήμερα και άτομα όχι μεγάλης ηλικίας - πολλές φορές και κάτω των 60 ή και των 50 ετών. Ο χρόνος δε μέχρι να πλησιάσουν το προσδόκιμο στη χώρα μας όριο επιβίωσης ξεπερνά σίγουρα τη δεκαετία και μπορεί, σε πολλές περιπτώσεις, να υπερβεί και την εικοσαετία. Γι' αυτό ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί στην προσφορά υπηρεσιών διαχείρισης ελεύθερου χρόνου και στην προώθηση εκπαιδευτικών δυνατοτήτων.

Το ΥΠΕΣΔΔΑ πιστεύουμε ότι θα πρέπει να αναλάβει αυτή την προσπάθεια, καλώντας όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και την κοινωνία στο σύνολό της να καταθέσουν τις απόψεις τους, ώστε μέσα από μία δημιουργική επεξεργασία να επιλέξει τις πλέον ενδεδειγμένες προτάσεις για τη **συνολική αναβάθμιση** του τρόπου ζωής των συνταξιούχων της χώρας μας.